

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

HE 84/2019 vp Hallituksen esitys valtion yhteisten tieto- ja viestintätekniisten palvelujen järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

7.2.2020
Hallintovaliokunta

Palvelukeskuksen hallituksen lakkauttaminen

- Selkeämmän ja vaikuttavamman ohjausmallin aikaansaamiseksi ehdotetaan palvelukeskuksen ohjausta muutettavaksi siten, että palvelukeskuksen hallitus lakkautettaisiin
 - Ehdotetaan kumottavaksi TORI-lain 7 § koskien hallitusta
 - Valtiovarainministeriö toimisi jatkossa selkeämmin palvelukeskuksen ohjaajana ja palvelukeskukselta poistuisi kahdensuuntainen ohjaus hallituksen lakkauttamisen myötä
 - Valtiovarainministeriö vastaa sekä palvelukeskuksen että valtion yhteisten tieto- ja viestintätekniisten palvelujen palvelutuotannon strategisesta sekä tieto- ja viestintätekniisen varautumisen, valmiuden ja turvallisuuden ohjauksesta. Lisäksi valtiovarainministeriö vastaa palvelukeskuksen liiketoiminnallisten periaatteiden ohjauksesta
 - Hallituksen lakkauttamisen myötä myös asiakasneuvottelukunnan roolin voidaan katsoa korostuvan palvelukeskuksen asiakasohjaksessa ja asiakasohjautuvuudessa.
 - Hallituksen lakkautuksen johdosta toimitusjohtajan nimittäisi jatkossa perustuslain 126 §:n mukaisesti valtioneuvosto
 - **Kokonaisuudessaan ohjauksen yksinkertaistamisella luodaan edellytyksiä sille, että ohjaus olisi entistä vaikuttavampaa ja palvelukeskuksen toiminta olisi entistä tuloksellisempaa.**

Henkilöstön rikosoikeudellinen virkavastuu

- Ehdotetaan lisättäväksi informatiivinen säännös työsuhteisen henkilöstön rikosoikeudellisesta virkavastuusta lain 9 §:ään: **"Palvelukeskuksen henkilöstön rikosoikeudellisesta virkavastuusta säädetään rikoslain (39/1889) 40 luvussa."**
 - Säännöksen tarkoituksena ei ole muuttaa vallitsevaa oikeustilaa, vaan selkeyden vuoksi säännöksellä viitattaisiin rikoslakiin, jossa on säädetty työsuhteisen henkilöstön rikosoikeudellisesta virkavastuusta.
 - Säännös on tarpeellinen johtuen palvelukeskuksen erityisvirastoasemasta sekä siitä, että palvelukeskuksella on sekä TORI-laissa säädettyjä tehtäviä että julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta annetussa laissa (10/2015, *TUVE-laki*) säädettyjä tehtäviä.
 - TORI-lain 9 §:n mukaan palvelukeskuksen toimitusjohtaja on virkasuhteessa ja muu henkilöstö on työsopimussuhteessa palvelukeskukseen.
 - Varmistetaan se, että palvelukeskuksen henkilöstön rikosoikeudellinen virkavastuu on asianmukaisesti määritelty henkilön hoitaessa julkista tehtävää ja erityisesti julkista vallan käyttöä sisältävää tehtävää.
 - Informatiivinen säännös selventää TORI-lain perusteella syntyvää rikosoikeudellista virkavastuuta suhteessa TUVE-laissa säädettyyn palvelukeskuksen henkilöstön rikosoikeudelliseen virkavastuuseen

Henkilöstön rikosoikeudellinen virkavastuu

- Palvelukeskuksen työntekijät ovat rikoslain 40 luvun 11 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaisesti julkisyhteisön työntekijöitä, jotka ovat työsopimussuhteessa julkisyhteisöön.
- Julkisyhteisön työntekijään tulevat sovellettavaksi rikoslain 40 luvun 12 §:n 2 momentin mukaisesti virkarikossäännökset (viraltapanoseuraamusta lukuun ottamatta) koskien lahjusrikoksia ja lahjusrikkomusta, virkasalaisuuden rikkomista ja tuottamuksellista virkasalaisuuden rikkomista sekä menettämisseuraamuksia
- Lisäksi Valtorin työntekijän käyttäessä tehtävässään julkista valtaa hänen asemaansa arvioidaan laajemmin virkavastuullisena julkisen vallan käyttäjänä virkamiestä vastaavasti. Julkista valtaa käyttävään henkilöön sovelletaan rikoslain 4 luvun 12 §:n 1 momentin mukaan luvun 40 virkamiestä koskevia säännöksiä.
 - Se, onko kyse rikoslaissa tarkoitetusta julkisen vallan käyttämisestä, määräytyy rikoslain virkarikossäännösten ja niiden soveltamiskäytännön mukaisesti.
- TUVÉ-laissa on säädetty, että rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä sovelletaan aina henkilön suorittaessa turvallisuusverkkotoimintaan liittyviä tehtäviä.
 - Hallintovaliokunta korosti mietinnössään (HaVM 35/2014 vp, s. 27), että rikosoikeudellinen virkavastuu tulee ulottaa palvelukeskuksen TUVÉ-lain mukaisten tehtävien hoitamiseen myös sellaisissa tapauksissa, joissa ei käytetä julkista valtaa.

 TORI-lain mukaisissa tehtävissä rikosoikeudellinen virkavastuu on suppeampi kuin TUVÉ-lain mukaisissa tehtävissä niiltä osin kuin tehtävissä ei käytetä julkista valtaa.

Lain voimaatulo

- Lain ehdotetaan tulevan voimaan 15.3.2020. Nykyisen hallituksen toimikausi päättyy 14.3.2020.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos !